SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS 2012/281/BUSP

2012 m. gegužės 29 d.

kuriuo remiamas Sąjungos pasiūlymas dėl Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso įgyvendinant Europos saugumo strategiją

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 26 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) veikla kosmose vis labiau plėtojama ir yra itin svarbi. Kosmosu gali naudotis visos pasaulio šalys. Tos šalys, kurios kol kas dar nevykdo veiklos kosmose, vykdys ją ateityje. Todėl Sąjunga mano, kad didinti veiklos kosminėje erdvėje saugumą yra svarbus tikslas, kuris padės užtikrinti valstybių vystymąsi ir saugumą. Šis tikslas yra nustatytas Sąjungos kosmoso politikoje;

(2) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė Europos saugumo strategiją, kurioje nustatytos pasaulinio masto problemos bei grėsmės ir raginama nustatyti taisyklėmis pagrįstą tarptautinę tvarką, remiantis veiksmingu daugiašališkumu ir gerai veikiančiomis tarptautinėmis institucijomis;

(3) Europos saugumo strategijoje pripažįstama, kad Jungtinių Tautų Chartija yra esminis tarptautinių santykių pagrindas, ir rekomenduojama stiprinti Jungtines Tautas bei sudaryti joms sąlygas vykdyti įsipareigojimus ir efektyviai veikti. Sąjunga siekia aukšto lygio bendradarbiavimo visose tarptautinių santykių srityse, kad, *inter alia*, išsaugotų taiką, užkirstų kelią konfliktams ir stiprintų tarptautinį saugumą pagal Jungtinių Tautų Chartijos tikslus ir principus;

(4) Sąjunga yra įsipareigojusi rengti ir įgyvendinti skaidrumo ir pasitikėjimo stiprinimo priemones kaip būdą pasiekti didesnį saugumą kosmose. Sąjungai taip pat yra labai svarbus kosmoso šiukšlių, nepaisant jų kilmės, keliamo pavojaus klausimas, nes jos daro žalą esamai ir būsimai veiklai;

(5) 2007 m. rugsėjo 18 d. Sąjunga, reaguodama į 2006 m. gruodžio 6 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 61/75, pabrėžė, kad tuo tikslu būtų naudingos savanoriškai taikomos veiklos kosminėje erdvėje taisyklės, kuriose būtų įtvirtinta geriausia kosmoso subjektų tarpusavio praktika;

(6) 2008 m. gruodžio 8–9 d. savo išvadose Taryba pritarė pirmam Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso projektui, kurį valstybės taikytų savanoriškai ir kuriame numatytos skaidrumo ir pasitikėjimo stiprinimo priemonės, ir kuriuo būtų remiamasi konsultuojantis su veiklą kosminėje erdvėje vykdančiomis arba su kosmosu susijusių interesų turinčiomis svarbiausiomis trečiosiomis šalimis siekiant parengti tekstą, kuris būtų priimtinas kuo daugiau valstybių;

(7) atsižvelgdama į konsultacijas su pagrindinėmis veiklą kosmose vykdančiomis šalimis, Sąjunga parengė patikslintą elgesio kodekso projekto redakciją, kurios pagrindu Taryba 2010 m. rugsėjo 27 d. Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai suteikė įgaliojimus tęsti ir plėsti konsultacijas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Siekdama remti savo pasiūlymą dėl Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso, Sąjunga siekia šių tikslų:

— konsultuotis su valstybėmis, kurios vykdo su kosmosu susijusią veiklą arba dar jos nevykdo, kad būtų galima aptarti pasiūlymą ir sužinoti jų nuomonę,

— gauti ekspertų paramą Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso rengimo procesui.

2 straipsnis

1. Atsižvelgiant į tai, Sąjungos remiamais projektais vykdoma ši konkreti veikla:

a) informavimo veikla: propaguojamas pasiūlymas dėl Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso;

b) surengiama iki trijų daugiašalių ekspertų susitikimų siekiant aptarti pasiūlymą dėl Tarptautinio elgesio kodekso;

c) koordinuojama nevyriausybinių ekspertų konsorciumo veikla.

2. Tie projektai ir konkreti veikla išsamiau aprašyti priede.

3 straipsnis

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) yra atsakingas už šio sprendimo įgyvendinimą.

2. 2 straipsnyje nurodytų projektų techninį įgyvendinimą vykdo Jungtinių Tautų nusiginklavimo tyrimų institutas (UNIDIR). UNIDIR šias užduotis atlieka vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Šiuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis ir UNIDIR sudaro būtinus susitarimus.

4 straipsnis

1. 2 straipsnyje nurodytų projektų įgyvendinimui skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 490 000 EUR.

2. Iš 1 dalyje nustatytos sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų Sąjungos procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri tinkamą Sąjungos įnašo, nustatyto 1 dalyje, įgyvendinimą. Šiuo tikslu ji ir UNIDIR sudaro finansavimo susitarimą. Susitarime numatoma, kad UNIDIR turi užtikrinti, kad apie Sąjungos įnašą būtų atitinkamai informuojama, atsižvelgiant į šio įnašo dydį.

4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija stengiasi kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus to proceso metu ir finansavimo susitarimo sudarymo datą.

5 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis pateikia Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą, grindžiamą reguliariai rengiamomis UNIDIR ataskaitomis. Šios ataskaitos yra Tarybos atliekamo vertinimo pagrindas.

2. Komisija teikia informaciją apie 2 straipsnyje nurodytų projektų įgyvendinimo finansinius aspektus.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis nustoja galioti praėjus 18 mėnesių nuo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo dienos arba praėjus šešiems mėnesiams nuo jo priėmimo dienos, jei per tą laikotarpį nebuvo sudarytas finansavimo susitarimas.

Priimta Briuselyje 2012 m. gegužės 29 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

N. WAMMEN

TARYBOS SPRENDIMO, KURIUO REMIAMAS SĄJUNGOS PASIŪLYMAS DĖL TARPTAUTINIO VEIKLOS KOSMINĖJE ERDVĖJE ELGESIO KODEKSO, PRIEDAS

1. **Bendri principai ir tikslai**

Veikla kosmose vis labiau plėtojama ir yra itin svarbi. Kosmosu gali naudotis visos pasaulio šalys. Tos šalys, kurios kol kas dar nevykdo veiklos kosmose, vykdys ją ateityje. Todėl Sąjunga mano, kad yra būtina užtikrinti didesnį saugumą kosminėje erdvėje ir mano, kad pragmatinis ir laipsniškai plėtojamas procesas gali padėti siekti šio tikslo. Sąjunga yra įsipareigojusi rengti ir įgyvendinti skaidrumo ir pasitikėjimo stiprinimo priemones kaip būdą pasiekti didesnę saugą ir saugumą kosminėje erdvėje. Sąjungai taip pat labai svarbus kosmoso šiukšlių keliamo pavojaus klausimas, nes jos daro žalą esamai ir būsimai veiklai.

2007 m. rugsėjo 18 d. Sąjunga, reaguodama į 2006 m. gruodžio 6 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 61/75, pabrėžė, kad šiuo tikslu būtų naudingos savanoriškai taikomos veiklos kosminėje erdvėje taisyklės, kuriose būtų įtvirtinta geriausia kosmoso subjektų tarpusavio praktika;

2008 m. gruodžio 8–9 d. išvadose Europos Sąjungos Taryba pritarė pirmam Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso projektui, kurį valstybės taikytų savanoriškai ir kuriame numatytos skaidrumo ir pasitikėjimo stiprinimo priemonės, ir kuriuo būtų remiamasi konsultuojantis su veiklą kosminėje erdvėje vykdančiomis arba su kosmosu susijusių interesų turinčiomis svarbiausiomis trečiosiomis šalimis siekiant parengti tekstą, kuris būtų priimtinas kuo daugiau valstybių. Atsižvelgdama į konsultacijas su pagrindinėmis veiklą kosmose vykdančiomis šalimis, Sąjunga parengė patikslintą elgesio kodekso projekto redakciją, kurios pagrindu Europos Sąjungos Taryba 2010 m. rugsėjo 27 d. Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) suteikė įgaliojimus tęsti ir plėsti konsultacijas,

Siekdama remti Sąjungos pasiūlymą dėl Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso ir kad vyriausiasis įgaliotinis galėtų vykdyti jam suteiktus įgaliojimus, Sąjunga siekia šių tikslų:

— konsultuotis su kaip įmanoma daugiau šalių, kurios vykdo su kosmosu susijusią veiklą arba dar jos nevykdo, kad aptartų šį pasiūlymą ir sužinotų jų nuomonę, visų pirma surengdama vieną ar kelis (ne daugiau kaip tris) daugiašalius ekspertų susitikimus šiai iniciatyvai aptarti,

— ekspertų paramos Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso rengimo procesui.

Sąjungos veiksmuose būtų vadovaujamasi šiais principais:

a) ilgalaikio tvarumo, nuspėjamumo ir didesnio saugumo kosminėje erdvėje stiprinimo pripažinta svarba;

b) poreikiu stiprinti bendrą supratimą ir nustatyti bendro intereso sritis;

c) įsitraukimo į būsimą Tarptautinį veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodeksą nacionaliniu ir regioniniu lygiu svarba.

2. **Projektai**

2.1. *1 projektas. Informavimo veikla: pasiūlymo dėl Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso rėmimas*

2.1.1. Projekto tikslas

Organizuojant seminarus regionų / subregionų lygiu užmegzti ryšius su galimais Tarptautinio elgesio kodekso suinteresuotaisiais subjektais siekiant praplėsti turimas žinias apie pasiūlytą Tarptautinį elgesio kodeksą ir padidinti jo principų supratimą.

2.1.2. Projekto rezultatai

a) Geresnis pasiūlyto Tarptautinio elgesio kodekso ir jo tęstinio plėtojimo proceso suvokimas, žinojimas bei supratimas.

b) Geresnės sąlygos daryti pažangą politinėje plotmėje.

c) Suinteresuotųjų subjektų geresnis bendro susitarimo dėl didesnio saugumo kosmose poreikio ir susitarimo dėl tolesnių veiksmų sričių supratimas.

d) Geresnis suinteresuotųjų subjektų veiksmų tarpusavio koordinavimas.

e) Poreikių intensyvinti veiklą nacionaliniu ir regioniniu lygiais nustatymas siekiant spartinti Tarptautinio veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodekso rengimą.

2.1.3. Projekto aprašymas

a) Ne daugiau kaip 6 regioniniai arba subregioniniai seminarai ne daugiau kaip 30 dalyvių, atitinkamais atvejais bendradarbiaujant su Vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis tarptautinėmis, regioninėmis arba nacionalinėmis organizacijomis.

b) Sąjungos ir kitų suinteresuotųjų subjektų veiklos rezultatų surinkimas ir pateikimas, atitinkamais atvejais pasitelkiant elektronines priemones.

2.2. *2 projektas. Bendra parama vyriausiajam įgaliotiniui rengiant susitikimus / konsultacijas su valstybėmis*

2.2.1. Projekto tikslas

a) Sąjungai suteikti daugiau informacijos apie galimų Tarptautinio elgesio kodekso suinteresuotųjų subjektų nuomonę bei jų poziciją ir atlikti jų nuomonės analizę;

b) Remiant vyriausiojo įgaliotinio konsultacijas / pasirengimą konsultacijoms / tolesnę su konsultacijomis susijusią veiklą, surengti koordinuojamą individualių konsultacijų su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais kampaniją;

c) Dalyvaujant vyriausiojo įgaliotinio konsultacijose, įvertinti gautas pastabas.

2.2.2. Projekto rezultatai

a) Raštu išdėstyti įvertinimai, kaip geriausia užmegzti ryšius su galimais Tarptautinio elgesio kodekso suinteresuotaisiais subjektais.

b) Raštu išdėstyti gautų pastabų ir pasiūlymų dėl teksto patikslinimo įvertinimai.

c) Raštu išdėstytos nuomonės, skirtos daugiašaliam (-iams) ekspertų susitikimui (-ams).

2.2.3. Projekto aprašymas

a) Rengiami patvirtinamieji dokumentai/atliekami bendri tyrimai, skirti vyriausiojo įgaliotinio konsultacijoms ir daugiašaliam (-iams) ekspertų susitikimui (-ams) remti, jiems rengtis ir vykdyti tolesnę su jais susijusią veiklą.

b) Koordinuojama individualių konsultacijų su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais kampanija:

— iki 20 individualių susitikimų ir informacinių susirinkimų,

— indėlio į procesą koordinavimas, be kita ko, pasitelkiant elektronines priemones,

— tokio koordinavimo tikslais valstybių ir organizacijų atrinkimas remiantis jų dalyvavimo sprendžiant kosmoso saugumo klausimus lygiu, ankstesniu jų dalyvavimu rengiant pasiūlymą dėl Tarptautinio elgesio kodekso ir jų vaidmeniu sudarant palankesnes sąlygas bendrai pažangai diplomatinėje plotmėje regionų arba tarptautiniu mastu.

c) Vyriausiojo įgaliotinio ir kitų suinteresuotųjų subjektų veiklos rezultatų surinkimas ir pateikimas, atitinkamais atvejais pasitelkiant elektronines priemones.

2.3. *3 projektas. Iki trijų daugiašalių ekspertų susitikimų surengimas siekiant aptarti pasiūlymą dėl Tarptautinio elgesio kodekso*

2.3.1. Projekto tikslas

Suburti ekspertus siekiant aptarti pasiūlymą dėl Tarptautinio elgesio kodekso.

2.3.2. Projekto rezultatai

a) Diskusijų forumo sukūrimas siekiant aptarti pasiūlymą dėl Tarptautinio elgesio kodekso.

b) Diskusijų dėl Tarptautinio elgesio kodekso pažanga diplomatinėje plotmėje.

2.3.3. Projekto aprašymas

Per pirmuosius 16 projekto mėnesių surengiami ne daugiau kaip trys daugiašaliai ekspertų susitikimai, kuriuose dalyvautų ne daugiau kaip 160 dalyvių.

— Siūloma pirmąjį iš šių susitikimų surengti Europoje, o kitus du – už Europos ribų. Sprendimą priims vyriausiasis įgaliotinis, remdamasis UNIDIR pateiktais pasiūlymais.

— Sprendimą dėl šių susitikimų struktūros, darbotvarkės ir dalyvių priims vyriausiasis įgaliotinis, remdamasi UNIDIR pateiktais pasiūlymais.

2.4. *4 projektas. Nevyriausybinių ekspertų konsorciumo veiklos koordinavimas*

2.4.1. Projekto tikslas

a) Sukurti nedidelį pripažintų ekspertų konsorciumą, kurį sudarytų iki 10 dalyvių, kuris prisidėtų prie Tarptautinio elgesio kodekso rengimo proceso.

b) Kurti internetinius išteklius, skirtus to konsorciumo veiklai koordinuoti.

c) Teikti būtinus informavimo ištekliu siekiant, kad elgesio kodeksas būtų geriau suprantamas, kad būtų skatinama su pirmu ir antru projektais susijusi veikla ir jų rezultatai.

2.4.2. Projekto rezultatai

a) Didesnis pagrindinių tarptautinių, regioninių ir nacionalinių ekspertų indėlis rengiant Tarptautinį elgesio kodeksą.

b) Virtualaus forumo ekspertų indėliui ir diskusijoms koordinuoti sukūrimas.

c) Virtualaus forumo antrame projekte nurodytiems daugiašaliams susitikimams remti sukūrimas.

d) Būtinos virtualios ir nevirtualios informavimo medžiagos parengimas.

2.4.3. Projekto aprašymas

a) Atitinkamų kosmoso saugumo srities ekspertų nustatymas, jų veiklos koordinavimas ir skatinimas prisidėti:

— sprendimą dėl konsorciumo dalyvių priims vyriausiasis įgaliotinis, remdamasis UNIDIR pateiktais pasiūlymais.

b) Naujo virtualaus forumo konsorciumo indėliui koordinuoti sukūrimas:

— forumas taip pat bus skirtas ištekliams, skirtiems antram projektui remti, kaupti.

c) Surengiama iki 8 susitikimų su elgesio kodeksu susijusiems pokyčiams ir konsorciumo indėliui aparti, be kita ko, pasitelkus elektronines priemones ir videokonferencijas bei telekonferencijas.

d) Vyriausiojo įgaliotinio ir kitų suinteresuotųjų subjektų veiklos rezultatų surinkimas ir pateikimas, atitinkamais atvejais pasitelkiant elektronines priemones.

e) Informavimo priemonių plėtojimas.

3. **Procedūriniai aspektai ir koordinavimas**

Siekiant nustatyti bendradarbiavimo procedūras ir išsamią tvarką, projektų įgyvendinimą inicijuos Iniciatyvinis komitetas. Iniciatyvinis komitetas reguliariai bent kartą per šešis mėnesius peržiūri projektų įgyvendinimą, be kita ko, pasitelkdamas elektronines priemones ir videokonferencijas bei telekonferencijas.

Iniciatyvinį komitetą sudarys vyriausiojo įgaliotinio ir UNIDIR atstovai.

Valstybinių ir nevalstybinių subjektų dalyvavimas daugiašaliuose ekspertų susitikimuose bus koordinuojamas per UNIDIR.

Sprendimą dėl šio projekto seminarų ir susitikimų vietos ir struktūrinės sudėties priims vyriausiasis įgaliotinis, remdamasis UNIDIR Iniciatyviniam komitetui pateiktais pasiūlymais.

4. **Ataskaitų teikimas ir vertinimas**

UNIDIR vyriausiajam įgaliotiniui pateikia aprašomąją ataskaitą ir finansinę ataskaitą projekto pirmųjų metų pabaigoje, stengiantis, kad šis laikas sutaptų su Jungtinių Tautų ataskaitų teikimo laikotarpiu.

Užbaigus projektą UNIDIR vyriausiajam įgaliotiniui pateiks galutinę ataskaitą.

UNIDIR pažangos ir padėties ataskaitos, leidiniai, pranešimai spaudai ir naujienos perduodami vyriausiajam įgaliotiniui ir Europos Komisijai, kai tik jie paskelbiami.

5. **Trukmė**

Planuojama šio projekto įgyvendinimo trukmė yra 18 mėnesių.

Visi susitikimai turi būti baigti likus trims mėnesiams iki projekto pabaigos, kad įgyvendinimo laikotarpiu liktų pakankamai laiko atlikti analizę.

6. **Naudos gavėjai**

Visos JT valstybės narės, ypač veiklą kosmose vykdančios valstybės.

Nevyriausybiniai suinteresuotieji subjektai, įskaitant pilietinę visuomenę ir pramonės sektorių.

7. **Trečiųjų šalių atstovai**

Siekiant skatinti regioninę atsakomybę už Tarptautinį veiklos kosminėje erdvėje elgesio kodeksą, pagal šį sprendimą gali būti finansuojamas ne iš Sąjungos ekspertų, įskaitant ekspertus iš atitinkamų regioninių ir tarptautinių organizacijų, dalyvavimas.

Bus finansuojamas UNIDIR dalyvavimas visuose su šiuo sprendimu susijusiuose seminaruose ir susitikimuose.

8. **Projektą įgyvendinantis subjektas**

Šio Tarybos sprendimo techninis įgyvendinimas bus pavestas UNIDIR.

Atitinkamais atvejais UNIDIR bendradarbiaus su tokiomis institucijomis kaip regioninės organizacijos, analitikų centrai, NVO ir pramonės sektoriaus atstovais.

Šiam sprendimui įgyvendinti reikės papildomų darbuotojų.